

25 Ιουλίου, 1995

[ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση αρ. 691/93)

5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο —
Εκτελεστή πράξη — Στρατός της Δημοκρατίας — Αξιωματικοί —
Πειθαρχική ποινή — Παράπονο και απόφαση επ' αυτού — Εκτε-
λεστή όχι μόνο η τελική επί των παραπόνων απόφαση αλλά και οι
ενδιάμεσες αποφάσεις.

10 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Έλλειψη του κειμένου της προσβαλλόμενης απόφασης η
οποία ελήφθη προφορικά — Επιφέρει ακύρωση — Περιστάσεις.

15 Ο αιτητής, Ταγματάρχης, προσέβαλε την επικύρωση της πειθαρχικής σε βάρος του ποινής φυλακίσεως από τον Υπουργό Αμυνας ενώπιον του οποίου ήχθη τελικά το παράπονο του αιτητή ως προς την ποινή που του είχε το πρώτον επιβάλει ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20 1. Ενόψει και της απόφασης **Ζαβρός κ.ά. v. Δημοκρατίας**, η επίδικη απόφαση συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη μέσα στην έννοια του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

25 2. Ο λόγος ακύρωσης ότι η απόφαση λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο δεν ευσταθεί, καθότι η ποινή της δεκαήμερης φυλάκισης

που επιβλήθηκε στον αιτητή από τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, επιβλήθηκε αρμόδια, αφού άμεσα προϊστάμενος Διοικητής του αιτητή ήταν ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς που τον κάλεσε και σε σχετική απολογία.

5

3. Στην παρούσα προσφυγή η απόφαση του Υπουργού Άμυνας που έκρινε τα παράπονα του αιτητή ως αβάσιμα και την πειθαρχική ποινή ως καλώς επιβληθείσα όπως ισχυρίζονται οι καθ' ων η αίτηση, δεν καταγράφηκε.

10

Τα σχετικά Τεκμήρια στην Ένσταση δεν είναι αυτά καθεαυτά απόφαση του Υπουργού. Τα Τεκμήρια αυτά είναι πράξεις κοινοποίησης και όχι απόφαση αυτή καθεαυτή. Δεν αναφέρεται πουθενά η ίδια η απόφαση. Χωρίς το κείμενο της απόφασης δεν υπάρχει ο συλλογισμός ή αιτιολογία και η έλλειψη του κειμένου της απόφασης επιφέρει ακύρωση.

15

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

20

Ζαβρός κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1994) 3 Α.Α.Δ. 349,

Dome Investments Limited ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας κ.ά. (1989) 3 Α.Α.Δ. 741.

25

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του καθ' ου η αίτηση αρ. 1 με την οποία έκρινε ως καλώς επιβληθείσα την πειθαρχική ποινή φυλάκισης που επιβλήθηκε στον αιτητή.

30

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

35

Cur. adv. vult.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία:

40

"Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση του καθ' ου η αίτηση αρ. 1 η οποία γνωστοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή ημερ. 14.7.1993 και με την οποίαν έκρινε τελικά

ως καλώς επιβληθείσα την πειθαρχική ποινή φυλάκισης που επεβλήθη στον αιτητή είναι άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε έννομου αποτελέσματος."

5 Ο αιτητής είναι μόνιμος Αξιωματικός του Στρατού της Δημοκρατίας και φέρει το βαθμό του Ταγματάρχη από 1/9/90. Από 1/12/91 εκτελεί τα καθήκοντα του Διοικητή της 661ΑΠ (Αποθήκες Πυρομαχικών) οι οποίες υπάγονται διοικητικά στη ΔΥΠ/ΓΕΕΦ (διεύθυνση υλικού πολέμου), η οποία και υπάγεται
10 απευθείας στον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς.

Με σχετική διαταγή του ΓΕΕΦ ημερομηνίας 13/10/92, η Μονάδα του αιτητή διατάχθηκε να προβεί στην καταστροφή αριθμού πυρομαχικών διαφόρων κατηγοριών, μεταξύ των οποίων
15 περιλαμβάνονταν και συνδεδεμένες φυσίγγες 85 χιλ. πυροβολικού άρματος τύπου Τ34. Με την ίδια διαταγή καθοριζόταν και η διαδικασία καταστροφής των εν λόγω πυρομαχικών.

Στις 20/11/92, κατά τη διάρκεια των πιο πάνω εργασιών, συνέβηκε στη Μονάδα του αιτητή ατύχημα συνεπεία έκρηξης κάλυκα συνδεδεμένης φυσίγγης 85 χιλ. του πυροβολικού άρματος
20 τύπου Τ34, με αποτέλεσμα να τραυματιστούν δύο ιδιώτες εργατοτεχνίτες της Μονάδας του αιτητή που ασχολούνταν με την καταστροφή των πιο πάνω πυρομαχικών.

Σύμφωνα με την ισχύουσα πάγια Διαταγή του ΓΕΕΦ ο αιτητής είχε υποχρέωση ως Διοικητής της Μονάδας στην οποία συνέβηκε το πιο πάνω ατύχημα, να υποβάλει στο ΓΕΕΦ, μέσα σε 24
30 ώρες, αναφορά πρώτων εντυπώσεων, σχετικά με τα αίτια και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβηκε το προαναφερθέν ατύχημα. Στις 20/11/92, δηλαδή την ίδια ημέρα που συνέβηκε το ατύχημα, ο αιτητής υπέβαλε στο ΓΕΕΦ αναφορά πρώτων εντυπώσεων, στην οποία αναφέρθηκε, εκτός των συνθηκών και αιτίων του ατυχήματος, και σε γεγονότα άσχετα με το συγκεκριμένο
35 συμβάν αυτό καθεαυτό που έδιναν όμως την εντύπωση ότι προσπαθούσε να επισημάνει ότι για το συμβάν έφερε ευθύνη και η Υπηρεσία που δεν δέχτηκε σχετική πρότασή του ως προς τον τρόπο καταστροφής των πυρομαχικών.

40 Για τις κρίσεις και παρατηρήσεις όσον αφορά τη διαδικασία καταστροφής των πυρομαχικών που καθοριζόταν στη σχετική διαταγή του ΓΕΕΦ, ο αιτητής κλήθηκε σε διοικητική αιτιολογία, την οποία ετοίμασε και υπέβαλε ιεραρχικά στο ΓΕΕΦ.

Ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς αφού έλαβε υπόψη τη διοικητική αιτιολογία του αιτητή, έκρινε τον αιτητή υπαίτιο πειθαρχικού παραπτώματος και του επέβαλε πειθαρχική ποινή δεκαήμερης φυλάκισης που είναι, σύμφωνα με τους Πειθαρχικούς Κανονισμούς της Εθνικής Φρουράς, μέσα στα όρια της πειθαρχικής του δικαιοδοσίας.

5

Όταν η πιο πάνω πειθαρχική ποινή κοινοποιήθηκε στον αιτητή, ο αιτητής έκρινε τον εαυτό του αδικημένο από το μέτρο αυτό και υπέβαλε, σύμφωνα με τον Κανονισμό 12 των Πειθαρχικών Κανονισμών της Εθνικής Φρουράς, αναφορά παραπόνου η οποία προωθήθηκε ιεραρχικά στον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς που του επέβαλε την πειθαρχική ποινή. Ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, αφού εξέτασε την αναφορά παραπόνου του αιτητή, έκρινε τα παράπονά του ως αβάσιμα και του γνωστοποίησε την απόφασή του. Όταν η πιο πάνω απόφαση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς γνωστοποιήθηκε στον αιτητή, ο αιτητής δεν πείσθηκε για το αβάσιμο του παραπόνου του και ζήτησε με γραπτή αναφορά του σύμφωνα με τον Κανονισμό 12(8) των Πειθαρχικών Κανονισμών της Εθνικής Φρουράς, να εξεταστεί η περίπτωση του από τον Υπουργό Άμυνας που είναι η ανώτατη διοικητική αρχή σύμφωνα με τον Κανονισμό 12(10) των Πειθαρχικών Κανονισμών της Εθνικής Φρουράς.

10

15

20

Η δεύτερη αυτή αναφορά του αιτητή προωθήθηκε στον Υπουργό Άμυνας, ο οποίος αφού εξέτασε όλα τα περιστατικά της περίπτωσης του, έκρινε τα παράπονά του ως αβάσιμα και την πειθαρχική ποινή ως καλώς επιβληθείσα. Η απόφαση αυτή του Υπουργού Άμυνας γνωστοποιήθηκε με έγγραφο του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, ημερομηνίας 7/7/93.

25

30

Ο συνήγορος των καθ' ων η αίτηση ήγειρε προδικαστική ένσταση ότι ουσιαστικά η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη αφού δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα έχουν παραχθεί με την επιβολή της πειθαρχικής ποινής η οποία είναι εκτελεστή διοικητική πράξη και προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως σύμφωνα με το Άρθρο 146 του Συντάγματος. Υπέβαλε ότι και αν ακόμα κηρυχθεί άκυρη η προσβαλλόμενη πράξη, η πειθαρχική ποινή που έχει επιβληθεί στον αιτητή παραμένει τελεσίδικα αμετάκλητη, αφού η επιβολή της ποινής είναι εκτελεστή διοικητική πράξη που δεν έχει προσβληθεί.

35

40

Η θέση του συνήγορου του αιτητή είναι ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη που επέφερε συνέπειες στον αιτητή, οι οποίες θα επηρεάσουν το σύνολο της

σταδιοδρομίας του, γι' αυτό και επιπίπτει στην έννοια του Άρθρου 146 του Συντάγματος. Στήριξε δε την εισήγησή του στην **Αλέξανδρος Ζαβρός και Άλλοι ν. Δημοκρατίας** (1994) 3 Α.Α.Δ. 349, ενώπιον της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Στη σελίδα 363 της απόφασης αναφέρονται τα εξής:

"... φρονούμε πως η επιβολή πειθαρχικής ποινής αποτελεί αυτοτελή εκτελεστή διοικητική πράξη και ως τέτοια θα έπρεπε να είχε προσβληθεί μέσα σε 75 ημέρες από την επιβολή της Πάνω σε αυτό το θέμα υιοθετούμε τη θέση που εξέφρασε ο δικαστής Αρτεμίδης στην υπόθεση **Γεωργιάδης Αλεξάνδρος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** 298/89, 30/10/90, όπου ελέχθη πως με την προβλεπόμενη από τους κανονισμούς διαδικασία υποβολής διαδοχικού παραπόνου μέχρι της ανωτάτης αρχής, δεν είναι μόνο εκτελεστή και προσβλητή η τελική απόφαση της ανωτάτης αρχής, δηλαδή του υπουργού, αλλά και οι ενδιάμεσες αποφάσεις του διοικητή ταξιαρχίας και εθνικής φρουράς."

Ενόψει των πιο πάνω, η επίδικη απόφαση συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη μέσα στην έννοια του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Ο λόγος ακύρωσης ότι η απόφαση λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο δεν ευσταθεί, καθότι η ποινή της δεκαήμερης φυλάκισης που επιβλήθηκε στον αιτητή από τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, επιβλήθηκε αρμόδια, αφού άμεσα προϊστάμενος Διοικητής του αιτητή ήταν ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς που τον κάλεσε και σε σχετική απολογία.

Η υπό κρίση απόφαση δεν είναι γραπτή και ο συνήγορος του αιτητή εισηγήθηκε ότι η αναπόφευκτη συνέπεια είναι η ακύρωση της απόφασης καθότι η άσκηση δικαστικού ελέγχου προϋποθέτει την προσκόμιση της απόφασης και χωρίς την απόφαση η άσκηση δικαστικού ελέγχου είναι αδύνατη. Στήριξε την εισήγησή του στην **Dome Investments Limited ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας και Άλλον** (1989) 3 Α.Α.Δ. 741.

Στην παρούσα προσφυγή η απόφαση του Υπουργού Άμυνας που έκρινε τα παράπονα του αιτητή ως αβάσιμα και την πειθαρχική ποινή ως καλώς επιβληθείσα όπως ισχυρίζονται οι καθ'ων η αίτηση, δεν καταγράφηκε.

Σε επιστολή του δικηγόρου του αιτητή με ημερομηνία 5/12/94 προς το δικηγόρο των καθ'ων η αίτηση, όπως του αποσταλεί

φωτοαντίγραφο της απόφασης του Υπουργού, που το περιεχόμενο της κοινοποίησε η επιστολή ημερομηνίας 7/7/93 (Τεκμήριο 13 στην ένσταση), ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 19/12/94 ότι το Τεκμήριο 13 στην ένσταση συντάχθηκε μετά από προφορικές οδηγίες του Υπουργού Άμυνας, περιέχει δε την απόφαση του Υπουργού Άμυνας. Το Τεκμήριο 13 έχει ως εξής:

"Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. Φ.457.1/4/80400 και ημερ. 29.5.1993 σχετικά με την αναφορά παραπόνου του Τχη (ΥΠ) Αριστοδήμου Ανδρέα, ΑΜ 2521, για πειθαρχική ποινή 10ήμερης φυλάκισης που επιβλήθηκε σ' αυτόν από τον Α/ΓΕΕΦ στις 25/2/1992 και να σας πληροφορήσω ότι ο Υπουργός Άμυνας, αφού μελέτησε την περίπτωση, έκρινε τα παράπονα του Αξιωματικού αβάσιμα και αποφάσισε ότι η ποινή που του επιβλήθηκε καλώς έχει επιβληθεί."

Η επιστολή υπογράφεται εκ μέρους του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας.

Επίσης, το Τεκμήριο 14, το οποίο υπογράφεται από τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς, Αντιστράτηγο Γεώργιο Σειραδάκη, έχει ως εξής:

"Σας γνωρίζουμε, κατόπιν του σχετικού, ότι ο κ. Υπουργός Άμυνας, προς τον οποίο υποβλήθηκε η σχετική αλληλογραφία, εξέτασε τα παράπονά σας σχετικά με την πειθαρχική ποινή 10ήμερης φυλάκισης, που σας επιβλήθηκε από τον κ. Α/ΓΕΕΦ και έκρινε ότι αυτά είναι αβάσιμα, η δε ποινή ως καλώς επιβληθείσα."

Τα Τεκμήρια 13 και 14 δεν είναι αυτά καθεαυτά απόφαση του Υπουργού. Τα Τεκμήρια αυτά είναι πράξεις κοινοποίησης και όχι απόφαση αυτή καθεαυτή. Δεν αναφέρεται πουθενά η ίδια η απόφαση. Χωρίς το κείμενο της απόφασης δεν υπάρχει ο συλλογισμός ή αιτιολογία και η έλλειψη του κειμένου της απόφασης επιφέρει ακύρωση.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.